

w sprawie przyjęcia diagnozy uwzględniającej analizę bieżących i prognozowanych potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej w gminie Debrzno

Na podstawie art. 30 ust. 1 *in fine* ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Tekst jednolity (Dz.U.2025.1153) oraz postanowień programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 **zarządzam**, co następuje:

§ 1

Przyjmuję diagnozę uwzględniającą analizę bieżących i prognozowanych potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej w Gminie Debrzno.

§ 2

Diagnoza, o której mowa w § 1 zatwierdzona przez Burmistrza Debrzno w dniu 17.02.2026 r., stanowi Załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 3

Wykonanie zarządzenia powierzam Dyrektorom poszczególnych placówek przedszkolnych w Gminie Debrzno.

§ 4

Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ

Marta Urbanska

Opracowała:
Katarzyna Dudzic Dyrektor IPC
Zatwierdzenie formalnoprawne:
Sebastian Ćwiora
Radca prawny

DIAGNOZA

UWZGLĘDNIAJĄCA ANALIZĘ BIEŻĄCYCH I PROGNOZOWANYCH POTRZEB W ZAKRESIE EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ W GMINIE DEBRZNO

1. WPROWADZENIE

Niniejsza diagnoza powstała na potrzeby aplikacji o wsparcie w ramach programu **Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027** i stanowi uzupełnienie do **Diagnozy przyjętej Zarządzeniem NR 182.1186.2023 BURMISTRZA DEBRZNA z dnia 27.09.2023 r.** Dokument ma na celu zidentyfikowanie kluczowych obszarów deficytowych oraz wyznaczenie kierunków rozwoju usług edukacji przedszkolnej na terenie Gminy Debrzno w perspektywie 3-letniej, z uwzględnieniem odniesienia do istniejących miejsc przedszkolnych.

Gmina Debrzno to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa pomorskiego, powiatu człuchowskiego. Gmina Debrzno ma 8 460 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 14,9% ludności powiatu. Gmina stanowi 14,2% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Debrzno.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 5 Ośrodków Wychowania Przedszkolnego. Na terenach miejskich zlokalizowane są Przedszkole Miejskie (7 grup) oraz OWP przy Szkole Podstawowej w Debrznie i OWP na terenach wiejskich: przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie (2 grupy), przy Szkole Podstawowej Myśligoszczy (2 grupy), przy Szkole Podstawowej w Uniechowie (2 grupy).

Przedszkole Miejskie im. Jana Brzechwy w Debrznie to kluczowa publiczna placówka oświatowa w gminie. Jej centralne położenie w mieście Debrzno zapewnia łatwy dostęp dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości. Przedszkole funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach **6:30 – 16:30**, co jest udogodnieniem dla pracujących rodziców. Jako przedszkole publiczne zapewnia bezpłatne nauczanie w ramach godzin podstawy programowej (min. 5h dziennie), co znacząco obniża koszty dla rodziców, ograniczając wydatki głównie do kwestii wyżywienia. Placówka łącznie prowadzi 7 grup przedszkolnych, z czego jedna z nich stanowi oddział zamiejscowy zlokalizowany w Żłobku

Miejskim w Debrznie z uwagi na brak odpowiednio przygotowanej bazy lokalowej w budynku. Dostępna infrastruktura dopuszcza przyjęcie 167 dzieci.

Obecność czterech dodatkowych Ośrodków Wychowania Przedszkolnego (OWP) na terenach wiejskich gminy Debrzno – zlokalizowanych przy szkołach podstawowych w **Starym Gronowie, Uniechowie, Myśligoszczy** oraz jako punkt przedszkolny przy szkole w **Debrznie** – ma kluczowe znaczenie dla struktury i jakości edukacji w regionie. Rodzice z terenów wiejskich nie muszą dowozić dzieci do centrum Debrzna. Placówki w Starym Gronowie czy Uniechowie zapewniają edukację blisko miejsca zamieszkania, co sprzyja wyższej frekwencji przedszkolnej wśród dzieci z mniejszych miejscowości. Oddziały przedszkolne działają zazwyczaj w tych samych budynkach co szkoły podstawowe. Dzieci oswiają się z budynkiem i kadrami, co znacząco ułatwia im późniejsze przejście do pierwszej klasy.

Gmina Debrzno położone są na styku trzech województw, co czyni ją swoistym węzłem komunikacyjnym w trasie do i z pracy, zarówno mieszkańców ościennych województw jak i samego województwa pomorskiego. Atutem lokalizacji jest sąsiedztwo osiedli mieszkaniowych oraz dostępność komunikacyjna dla rodziców dojeżdżających do pracy w zakładach przemysłu drzewnego (branża meblarska) i rolo-spożywczego, które coraz dynamiczniej rozwijają się na terenach Gminy Debrzno oraz powiatu człuchowskiego.

Od wielu lat obserwuje się, iż rodzice dzieci w wieku przedszkolnym chętniej korzystają z publicznej edukacji przedszkolnej, w tym z oferty Miejskiego Przedszkola w Debrznie z uwagi na kwestie organizacyjne cyklu rodziny, w tym miejsce wykonywania pracy, starsze rodzeństwo uczące się w Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Debrznie, możliwość wsparcia rodziny i krewnych w logistyce odbierania dziecka z placówki.

Ważnym aspektem dla Gminy Debrzno w kontekście utrzymania jakości i atrakcyjności edukacji przedszkolnej byłoby zapewnienie wydłużenia czasu opieki w Ośrodkach zlokalizowanych na terenach wiejskich, poza standardowym nieodpłatnym czasem 5 h. W Gminie Debrzno, ze względu na rozproszoną strukturę (placówka główna + oddziały wiejskie), kluczowe jest zapewnienie **mobilności specjalistów**, aby dziecko z niepełnosprawnością na wsi miało taki sam dostęp do terapeuty, jak dziecko w mieście.

W toku pogłębionej analizy zdiagnozowano potrzebę rozwoju placówek przedszkola w stronę **działań o profilu terapeutyczno-sensorycznym**, co wynika bezpośrednio z rosnącą liczbą dzieci z deficytami rozwojowymi w regionie oraz w stronę zwiększenia ilości miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności w Przedszkolu im. Jana Brzechwy w Debrznie oraz Ośrodka Wychowania Przedszkolnego – oddział przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie z uwagi na zastaną infrastrukturę i możliwości lokalowe pod kątem adaptacji.

2. CEL DIAGNOZY

Celem diagnozy jest identyfikacja potrzeb w zakresie rozszerzenia oferty Ośrodków Wychowania Przedszkolnego, w tym:

- powstanie nowych miejsc wychowania przedszkolnego - 20 nowych miejsc z docelowym wskazaniem lokalizacji;
- dodatkowe zajęcia wspierające rozszerzające jakość oferowanej edukacji:
  - organizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, a także w zakresie samoobsługi codziennego funkcjonowania, w tym: zasady higieny, dbania o strój, savoir vivre;
  - zaspokojenie potrzeb w zakresie dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów zarówno w sferze fizycznej jak i psychicznej;
  - potrzeb w zakresie dodatkowych zajęć specjalistycznych;
  - potrzeb w zakresie edukacji włączającej;
  - potrzeb doskonalenia kadry;
  - potrzeb wsparcia rodziców i opiekunów prawnych dzieci poprzez działania na rzecz wzmocnienia współpracy;
  - potrzeb dostosowania pomieszczeń oraz otoczenia;
  - doposażenia celem prawidłowej realizacji w/w zadań, szczególnie w zakresie zajęć dodatkowych oraz w wyrównywaniu deficytów.

3. METODOLOGIA

Aktualizacja diagnozy została przygotowana w oparciu o:

- wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
  - wyniki z nadzoru pedagogicznego,
  - wnioski rady pedagogicznej,
  - wyniki diagnozy dzieci 6-letnich i kart obserwacji 3-4-5 latków,
  - zgłoszenie potrzeb edukacyjnych kadry nauczycielskiej;
  - wywiady wśród rodziców w zakresie dodatkowych zajęć dla dzieci;
  - inwentaryzacji zasobów lokalowych znajdujących się w zastanej infrastrukturze Przedszkola Miejskiego i OWP przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie oraz posiadanego sprzętu i wyposażenia.
- Źródła danych: analiza danych z GUS, BDL i USC Debrzno; dane z OPS Debrzno; wnioski własne kadry nauczycielskiej oraz zarządczej OWP.

4. ANALIZA DANYCH DEMOGRAFICZNYCH I SPOŁECZNYCH

W zakresie populacji dzieci w przekroju wiekowym najbardziej interesującym z punktu widzenia Wnioskodawcy, struktura wiekowa w Gminie Debrzno i najbliższym obszarze oddziaływania układa się następująco:

I. Ludność wg pojedynczych roczników w wieku (dane szacunkowe na podstawie danych USC Debrzno):

- 1 rok: 49
- 2 lata: 51
- 3 lata: 55
- 4 lata: 49
- 5 lat: 73
- 6 lat: 93

II. Opieka nad dziećmi w wieku edukacji przedszkolnej:

Według danych Centrum Usług Wspólnych na koniec 2024 roku, w gminie Debrzno w placówkach wychowania przedszkolnego (przedszkola, oddziały przedszkolne) ujętych było 276 dzieci na 321 dzieci w powyższych rocznikach co daje nam 85,98 % dostępnych miejsc na terenie Gminy w stosunku do liczby dzieci. Jednocześnie należy tu wskazać, iż 17 dzieci w wieku przedszkolnym jest dowożona do ośrodków poza gminę. Wskaźnik ten jest niższy niż średnia wojewódzka (95,1 %) i krajowa (95,4 %), co oznacza, że na jedno miejsce w placówce przedszkolnej przypada około 1,98 dziecka.

- **Liczba dzieci w placówkach:** W przeliczeniu na 1 tys. dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) z danej populacji, w placówkach uczęszczało 730 dzieci.
- **Wskaźnik dostępności:** Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,98 dziecka.
- **Struktura wieku:** Ludność w wieku 0-14 lat stanowi 14,0 % ogółu mieszkańców Debrzna (dane GUS, 31.XII.2024).

Dane wskazują na potrzebę zabezpieczenia większej liczby miejsc w infrastrukturze przedszkolnej w gminie Debrzno.

- Mimo wysokiego wskaźnika upowszechnienia, kluczowym problemem pozostaje brak miejsc w placówkach ogólnodostępnych oferujących zintegrowane, bezpłatne wsparcie terapeutyczne, co skutkuje odraczeniem obowiązku szkolnego u dzieci z deficytami rozwojowymi.

III. Stan i struktura ludności w wieku edukacji przedszkolnej (prognoza dla regionu):

Struktura ludności w wieku edukacji przedszkolnej dzieli się na trzy główne kategorie ustawowe:

- dzieci 6-letnie (Rocznik 2020): Objęte obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego („zerówki”). Stanowią najliczniejszą grupę w systemie;
- dzieci 3–5 letnie (Roczniki 2021–2023): Posiadające ustawowe prawo do edukacji przedszkolnej.

- dzieci 2,5-letnie: Grupa potencjalna, przyjmowana tylko w przypadku wolnych miejsc (głównie w oddziałach wiejskich).

W oparciu o najbliższy rok szkolny na lata 2026/2027 dokonano szczegółowej analizy zapotrzebowania na zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej dla dzieci w wieku 3-6 lat, z uwzględnieniem urodzeń w 2023 r. **Dzieci urodzone w 2023 roku** nabywają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego, ponieważ zgodnie z polskim prawem oświatowym status **dziecka w wieku przedszkolnym** zyskuje się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy się **3 lata**. Od 1 września 2026 roku dzieci z rocznika 2023 staną się oficjalnie 3-latkami. Zgodnie z Ustawą – Prawo oświatowe, gmina ma **ustawowy obowiązek** zapewnienia miejsca w przedszkolu każdemu dziecku w wieku od 3 do 6 lat, którego rodzice złożą wniosek. Jeśli w danej placówce (np. w oddziałach wiejskich Gminy Debrzno) pozostaną wolne miejsca po zakończeniu rekrutacji głównej, do przedszkola może zostać przyjęte dziecko, które w dniu 1 września ma ukończone **2,5 roku**.

Analizując **urodzenia w 2023 roku (55 dzieci)** oraz obecny stan korzystania przez rodziców/ opiekunów prawnych z opieki wczesnodziecięcej, którą zapewnia Gminy Żłobek w Debrznie wysuwają się następujące wnioski:

- **Przedszkole im. Jana Brzechwy w Debrznie na rok szkolny 2026/2027 dysponuje 25 miejscami w grupie 3-latków** (rekrutacja otwarta);
  - liczba urodzeń w gminie Debrzno w 2023 r. (3-latki) – 55 dzieci;
  - liczba dzieci obecnie uczęszczająca do Gminnego Żłobka w Debrznie z rocznika 2023 – 14 dzieci => docelowo dzieci przechodzące do systemu opieki przedszkolnej;
  - poza tym odnotowano liczbę dzieci dowożonych do ościennych gmin: 17 dzieci, w tym do oddziałów specjalistycznych przystosowanych dla dzieci z niepełnosprawnościami (Lipka, Okonek, Człuchów); z czego 10 dzieci w dalszym ciągu w roku szkolnym 2026/2027 pozostaje objętych edukacją przedszkolną;

- perspektywa zapewnienie miejsca wychowania przedszkolnego w Miejskim Przedszkolu w Debrznie z wykorzystaniem zasobów Żłobka Gminnego w Debrznie– max 14/ 25; pozostaje 11 wolnych miejsc.
- Różnica 40 (30 z rocznika 2023 i 10 dojeżdżających do pałcówek poza Gminą Debrzno) dzieci z rocznika 2023 i możliwości zapewnienie miejsc w innych OWP na terenie Gminy Debrzno na rok szkolny 2026/2027 (w tym brak pełnego dostosowania dla dzieci z niepełnosprawnościami):
  - Myśligoszcz – liczba miejsc 0 (brak grupy wiekowej dla 3-4 latków);
  - Uniechów – liczba miejsc 0 (brak grupy wiekowej dla 3-4 latków);
  - Stare Gronowo – liczba miejsc 12 (opieka 5h);
  - Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Debrznie – liczba miejsc 20 (brak dostosowania do OzN, opieka 5h, dla 5-6 latków).

Oznacza to, że dzieci urodzone w pierwszej połowie 2023 roku mogą (choć nie muszą mieć zagwarantowanego miejsca). Unikając ograniczeń, a kierując się dostępnością Gmina Debrzno, korzystając z dostępnej infrastruktury planuje utworzyć nowy oddział przedszkolny dla 3-latków w Przedszkolu im. Jana Brzechwy w Debrznie – max 10 nowych miejsc oraz 10 nowych miejsc w OWP w Starym Gronowe, w tym 5 nowych miejsc w grupie 3-4 latków i dodatkowo 5 nowe miejsca wychowania przedszkolnego dla grupy wiekowej 5-6 latków, łącznie 20 nowych miejsc na terenie Gminy Debrzno.

Należy wskazać, że **OWP zlokalizowany przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie**, z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury ma możliwości zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego. Przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie funkcjonują dwa oddziały przedszkolne: jeden oddział, do którego uczęszczają 3-4 latki, liczący 12 przedszkolaków; drugi, do którego zapisani są 5-6-latkowie, liczy 13 przedszkolaków. W arkuszu organizacyjnym szkoły liczba zaplanowanych miejsc na oba oddziały wynosi maksymalnie 28 dzieci. Oddział przedszkolny dla 3-4 latków funkcjonuje w dni robocze od godz. 7:00 do 14:00, z kolei oddział dla 5-6-latków od 7:20 do 12:20. Zgodnie z przepisami regulującymi ilość metrów kwadratowych przypadających na jednego

przedszkolaka w grupie młodszej i starszej istnieje możliwość zwiększenia liczby miejsc. Dodatkowo korzystając z bazy lokalowej można byłoby zaaranżować jedno z pomieszczeń na salę wielofunkcyjną sensoryczną (często nazywaną również Salą **Doświadczania Świata** lub salą integracji sensorycznej). Działanie to miałoby na celu wielozmysłową stymulację układu nerwowego dziecka poprzez kontrolowane dostarczanie bodźców: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, zapachowych oraz tych płynących z ruchu (równowaga). Brak odpowiedniego wyposażenia tej placówki w podobnym zakresie obniża atrakcyjność oferty. Ponadto brak zapewnienia dodatkowych zajęć ponad program podstawowy, bez obciążenia budżetu rodziców/ opiekunów prawnych dzieci w wieku przedszkolnym powoduje, iż obsada miejsc wychowania przedszkolnego nie stanowi 100%. Głównym czynnikiem mającym wpływ na zainteresowanie ofertą OWP w Starym Gronowie jest brak zapewnienia opieki wychowania przedszkolnego poza standardowym 5-godzinnym czasem wynikającym podstawowego programu.

- Trend spadkowy liczby ludności w wieku przedszkolnym paradoksalnie zwiększa presję na jakość i profilowanie placówek. Rodzice wybierają te jednostki, które gwarantują kompleksowość usług i wczesną diagnozę oraz atrakcyjną ofertę placówki, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć wyrównujących szanse edukacyjne w zakresie stwierdzonych deficytów, rozwijających kluczowe kompetencje.
- Niemniej jednak w Gminie Debrzno **na rok szkolny 2026/2027 przewiduje się zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego na podstawie danych statystycznych i prognozy zainteresowania ofertą edukacji przedszkolnej.**

IV. Sytuacja finansowa i zawodowa rodziców (dane statystyczne):

Sytuacja finansowa i zawodowa rodziców w gminie Debrzno (dane na lata 2024–2026) charakteryzuje się stabilizacją na poziomie niższym od średniej wojewódzkiej, z wyraźną rolą sektora produkcyjnego oraz opieki społecznej.

Dominująca część mieszkańców w wieku produkcyjnym (ok. 56,2% populacji) pracuje w przemyśle (meblarskim, metalowym), rolnictwie oraz sektorze usług publicznych. Stopa

bezrobocia w województwie pomorskim (grudzień 2025 r.) wynosiła **5,3%**, jednak w powiecie człuchowskim i samej gminie Debrzno wskaźniki te tradycyjnie utrzymują się na nieco wyższym poziomie niż w aglomeracjach.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Debrznie jest relatywnie wysoka i obejmuje ok. **8% wszystkich mieszkańców** (ok. 679 osób). Wskaźnik ten jest blisko dwukrotnie wyższy niż średnia dla województwa pomorskiego.

Relatywnie wysoki udział gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną wpływa na zapotrzebowanie na bezpłatną ofertę przedszkolną i dofinansowania do posiłków.

Możliwość zapewnienia nieodpłatnej oferty zajęć edukacyjnych w ramach zewnętrznego źródła finansowania, np. w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 to bezpłatny udział dla **wszystkich dzieci** z danego OWP zakwalifikowanych do projektu, niezależnie od statusu materialnego rodziców.

5. ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY PROBLEMOWE

Przedszkole im. Jana Brzechwy w Debrznie:

- **potrzeba udzielenia wsparcia na utworzenie nowych miejsc przedszkolnych (modernizacja pomieszczeń):**
  - utworzenie nowych miejsc przedszkolnych 10 (docelowo nowa grupa 3-4 latków);
  - przygotowanie infrastruktury pod kątem sprawowania opieki przedszkolno-wychowawczej dla dzieci z niepełnosprawnościami m.in. remont holu na dole – szatni; remont holu na górze – łącznik do sali; adaptacja sali dla nowej grupy przedszkolnej na piętrze, w tym doposażenie/ wyposażenie;
- **potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci m.in.:**
  - organizacja zajęć dodatkowych z zakresu - Terapia logopedyczna dla dzieci 3-4 letnich;

- organizacja zajęć dodatkowych z zakresu- Trening umiejętności społecznych od 3 do 6 lat;
- gimnastyka korekcyjna – koordynacja i zajęcia ruchowe dla przedszkolaków.

Ośrodek Wychowania Przedszkolnego w Startym Gronowie:

- **potrzeba udzielenia wsparcia na utworzenie nowych miejsc przedszkolnych (modernizacja pomieszczeń):**
  - utworzenie nowych miejsc przedszkolnych 10 (docelowo 5 nowych miejsc w grupie 3-4 latków i 5 nowych miejsc w grupie 5-6 latków);
  - przygotowanie infrastruktury pod kątem sprawowania opieki przedszkolno-wychowawczej dla dzieci z niepełnosprawnościami m.in. remont sali przedszkolnej, prace adaptacyjne w sali integracji sensorycznej, zakup wyposażenia, zakup pomocy dydaktycznych;
- **potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci:**
  - SI (Sensoryczna Integracja) - „naukowa zabawa” na specjalistycznym sprzęcie (huśtawki, hamaki, deskorolki) - nauczanie mózgu dziecka prawidłowego przetwarzania bodźców (dotyk, dźwięk, równowaga);
  - Terapia ręki – zajęcia o nie tylko z rysowania, ale ćwiczenia całego ciała – od barków po czubki palców; cel - poprawa motoryki małej, napięcia mięśniowego i koordynacji oko-ręka;
  - TUS (Trening Umiejętności Społecznych) - zajęcia grupowe, podczas których dzieci uczą się relacji z innymi w bezpiecznych warunkach. Cel: nauka rozpoznawania emocji, czekania na swoją kolej, współpracy i radzenia sobie z porażką;
  - Logorytmika - połączenie terapii logopedycznej z rytmiką i ruchem. Cel: usprawnienie mowy poprzez ćwiczenia oddechowe, słuchowe i ruchowe w rytm muzyki.

- **potrzeby edukacyjne i kompetencyjne kadry nauczycielskiej w OWP przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie:**

- studia podyplomowe z **Integracji Sensorycznej (SI)** dla 1 osoby; nabycie kwalifikacji i kompetencji z zakresu diagnozowania i prowadzenia terapii dzieci, które „źle czują” świat – np. takich, które panicznie boją się hałasu, nienawidzą dotyku piasku, są nadpobudliwe lub przeciwnie – bardzo powolne i wiotkie.

- **POTRZEBY WSPÓLNE DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM W ZAKRESIE ROKOWJU I EDUKACJI NA WCZESNYM ETAPIE ROZOWJU m.in.:**

- dogoterapia, alpakoterapia, hiloterapia;
- zajęcia rozwijające inteligencję i kreatywność;
- zajęcia badawcze i eksperymenty - rozbudzanie ciekawości świata poprzez proste doświadczenia fizyczne i chemiczne;
- arteterapia i sensoryka plastyczna: malowanie palcami, praca z masami plastycznymi (ciastolina, piasek kinetyczny) – kluczowe dla rozwoju motoryki małej;
- wspomaganie ruchowe i zdrowotne: budowanie kondycji i koordynacji na świeżym powietrzu (wykorzystanie nowoczesnych placów zabaw),
- warsztaty zdrowego żywienia.

Do oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie, jak i do Przedszkola Miejskiego w Debrznie uczęszczają dzieci posiadające opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju.

Na podstawie wielospecjalistycznej oceny ich funkcjonowania, bieżących obserwacji pedagogicznych oraz zaleceń specjalistów stwierdza się występowanie trudności w zakresie integracji sensorycznej, rozwoju motoryki dużej i małej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, koncentracji uwagi, regulacji emocji oraz funkcjonowania społecznego. U znacznej części

dzieci obserwuje się zaburzenia modulacji sensorycznej, przejawiające się nadwrażliwością lub obniżoną reaktywnością na bodźce dotykowe, przedsionkowe, proprioceptywne, wzrokowe i słuchowe. Trudności te wpływają na obniżoną gotowość do uczenia się, ograniczoną samodzielność, trudności adaptacyjne oraz problemy w zakresie zachowania i komunikacji.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach dzieci wymagają systematycznego, specjalistycznego oddziaływania terapeutycznego w odpowiednio przygotowanej przestrzeni. Sale/ pomieszczenia oddziałów przedszkolnych wymagają remontu oraz doposażenia, aby móc realizować usługi edukacji przedszkolnej należycie i kompleksowo. Konieczna jest wymiana podłóg, gładzenie i malowanie ścian i sufitu.; remont holi itp. Niezbędny jest zakup mebli i wyposażenia.

Aktualna baza lokalowa, w szczególności Szkoły Podstawowej w Starym Gronowie nie umożliwia realizacji zaleceń dotyczących prowadzenia terapii integracji sensorycznej oraz zajęć polisensorycznych w warunkach zapewniających bezpieczeństwo, skuteczność i indywidualizację oddziaływań.

W związku z powyższym zasadne jest utworzenie sali terapii integracji sensorycznej lub sali terapii zmysłów poprzez adaptację pomieszczenia po byłej bibliotece. Sala ta umożliwi realizację zajęć terapii SI, treningów samoregulacji, zajęć wspomagających rozwój psychoruchowy oraz działań profilaktycznych skierowanych do dzieci zagrożonych wystąpieniem trudności rozwojowych.

Zidentyfikowano również potrzebę zapewnienia dzieciom przestrzeni wspierającej regulację emocjonalną, wyciszenie oraz kontakt z naturalnymi bodźcami sensorycznymi. Dobudowanie ogrodu zimowego pozwoli na realizację zajęć terapeutycznych i edukacyjnych o charakterze polisensorycznym, zgodnie z zaleceniami dotyczącymi stymulacji sensorycznej, terapii wspierającej oraz rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych. Przestrzeń ta będzie wykorzystywana m.in. do zajęć relaksacyjnych, hortiterapii, terapii zmysłów oraz działań wspierających dobrostan psychiczny dzieci.

Kolejną zdiagnozowaną potrzebą jest rozwijanie kompetencji poznawczych, komunikacyjnych i społecznych dzieci poprzez uczenie się przez doświadczanie. Adaptacja strychu wraz na salę doświadczeń świata wraz z doprowadzeniem ciągu komunikacyjnego w postaci klatki schodowej umożliwi prowadzenie zajęć stymulujących wielozmysłowe

poznawanie otoczenia, rozwijanie ciekawości poznawczej, myślenia przyczynowo-skutkowego oraz kompetencji kluczowych. Sala ta będzie wykorzystywana zarówno w ramach realizacji WWR, jak i działań wspierających edukację włączającą oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z obszarów wiejskich.

6. REKOMENDACJE I PROPONOWANE DZIAŁANIA

W odpowiedzi na zdiagnozowane zapotrzebowanie oraz aby zapewnić optymalne warunki do nauki i rozwoju najmłodszych, należy zaspokoić ich kluczowe potrzeby, takie jak bezpieczeństwo, stabilne otoczenie, wsparcie emocjonalne, możliwość rozwoju zainteresowań i aktywności fizycznej, a także dostosowane warunki do nauki:

- należy zwiększyć liczbę miejsc w środkach wychowania przedszkolnego, w roku 2026/2027 łącznie o 20, w tym z przewagą dla dzieci rozpoczynających swą naukę tj. 3 latków;
- należy dostosować ofertę edukacyjną do wymogów wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w zakresie zajęć rozwijających jakość edukacji poprzez:
  - organizacja zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla dzieci z OWP wskazanych do objęcia wsparciem w ramach działań projektowych: *w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych*, w tym zajęcia z logorytmiki, TUS, SI, Terapia Ręki tj. zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
  - należy doposażyć w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne do realizacji w/w zajęć z dziećmi;
  - należy udoskonalić umiejętności, kompetencji nauczyciela do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez realizację kursów i szkoleń;
  - należy uwzględnić problemy diagnozy i zrealizować wnioski.

7. WNIOSKI KOŃCOWE

Przeprowadzona diagnoza potrzeb oraz wnikliwa analiza dokumentacji przedszkolnej potwierdzają, że Ośrodki Wychowania Przedszkolnego w Gminie Debrzno, mimo posiadania kadry o bardzo wysokich i unikalnych kwalifikacjach specjalistycznych, boryka się z niedoborem własnych zasobów sprzętowych oraz infrastrukturalnych.

Kluczowym wyzwaniem placówek, zidentyfikowanym podczas obserwacji, jest narastająca liczba dzieci wykazujących deficyty koncentracji, trudności emocjonalne oraz problemy z motoryką przy jednoczesnym braku systemowego wsparcia specjalistycznego finansowanego ze środków publicznych.

Zidentyfikowana bariera ekonomiczna jest czynnikiem bezpośrednio uniemożliwiającym dzieciom dostęp do niezbędnej terapii logopedycznej, integracji sensorycznej, czy treningu umiejętności społecznych ćwiczonych podczas zajęć grupowych, co drastycznie pogłębia nierówności edukacyjne wewnątrz grup wychowanków.

Realizacja zaproponowanych w projekcie działań, w tym przede wszystkim zwiększenie miejsc OWP poprzez prace remontowo-budowlane, doposażenie sal, w tym powstanie sali wielofunkcyjnej sensorycznej, umożliwiając tym samym realizację Wczesnego Wspomagania Rozwoju (WWR) bezpośrednio wewnątrz jednostek.

Wprowadzenie metod terapeutycznych, np. takich jak terapia ręki czy TUS jest bezpośrednią odpowiedzią na negatywne skutki cyfryzacji życia codziennego i deficyty uwagi, które stały się powszechnym problemem w grupie wiekowej 2,5–6 lat. Planowany projekt cieszy się niemal pełnym poparciem środowiska rodziców, którzy postrzegają go jako jedyną szansę na uzyskanie profesjonalnej diagnostyki oraz specjalistycznego, darmowego wsparcia dla swoich dzieci.

Podsumowanie: rekomenduje się powstanie nowych, co najmniej 20 miejsc wychowania przedszkolnego w Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Debrzno, doposażenie sal w zaplecze niezbędne materiały, urządzenia, meble, z pełnym ich dostosowaniem do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz prowadzenie bezpłatnych zajęć dodatkowych pozwalających jednocześnie na wydłużenie czasu pracy placówek, doszkalanie kadry nauczycielskiej – aby mogła ona prawidłowo reagować na zgłaszane problemy ze strony swych podopiecznych udzielając im w pełni profesjonalnej pomocy.

Planowane działania w zakresie wzbogacenia oferty edukacji przedszkolnej na terenie Gminy Debrzno są odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rozwojowe dzieci, są spójne z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz wpisują się w cele polityki edukacyjnej Unii Europejskiej w zakresie dostępności, włączenia społecznego i podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej. Realizacja projektu przyczyni się do trwałego podniesienia jakości wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz zwiększenia dostępności specjalistycznych form terapii dla dzieci z terenu miejsko-wiejskiego.

Data sporządzenia i zatwierdzenia:

17 lutego 2026 r.

BURMISTRZ
Marta Urbańska
Marta Urbańska